

Pestprotocol SG Helinium

Herzien en vastgesteld juni 2019

Inhoud

Inleiding.....	3
Het probleem dat pesten heet.....	3
Hoe willen wij daar mee omgaan.....	3
Dit protocol heeft als doel.....	4
Regels	4
Regels die gelden in alle klassen	5
Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen.....	6
Consequenties.....	6
Begeleiding van de gepeste leerling.....	7
Begeleiding van de pester	8
Adviezen aan de ouders van onze school.....	8
Pesten via social-media	9
Registratieformulier Pesten t.b.v. het leerlingendossier	12

Inleiding

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden:

1. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, pesters en de zwijgende groep), docenten* en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
2. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
3. Als pesten optreedt, moet de mentor (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. De betrokken teamleider (s) worden altijd in kennis gesteld.
4. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
5. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
6. Op onze school zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld

Het probleem dat pesten heet

- De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Hoe willen wij daar mee omgaan

- Op school worden onderwerpen van algemeen welbevinden en veiligheid in de klas geïntegreerd tijdens de mentorlessen.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspellen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de docenten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van docenten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Docenten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het vaststellen van duidelijke gedragsregels in een pestprotocol.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Docenten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Dit pestprotocol heeft als doel

Alle kinderen mogen zich veilig voelen op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Regels

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de mentor/docent niet wordt opgevat als klikken. Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan een volwassene vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij een docent aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de klas.

Regel 3:

Samenwerking tussen school en ouders:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de mentor/docenten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle klassen

1. Doe niet bij een andere leerling, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan een ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar je mentor/docent.
5. Niet zomaar klikken. Wel: aan de mentor/docent vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de docent wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan dan aan de mentor/docent vertellen.
8. Wordt je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitslachten, roddelen en dingen afpakken of medeleerlingen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Niet aan spullen van een ander zitten.
11. Luisteren naar elkaar
12. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden.
13. Nieuwe leerlingen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer altijd eerst zelf een ruzie met praten op te lossen.

Deze regels gelden op school en daarbuiten.

Toevoeging:

- Leerlingen mogen in hun eigen klas een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de mentor.
- Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de klas, dit zijn zogenaamde klassenregels.
- Leerlingen, ouders of personeel kan ook altijd een melding of adviesgesprek aanvragen bij de vertrouwenspersonen van de school: dhr. Venis of mevr. Stolk. (Zie contactgegevens op de website van school.)

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze recht en de plicht het probleem aan de mentor voor te leggen.

Stap 3:

De mentor brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie consequenties). De mentor brengt de teamleider (s) op de hoogte.

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de mentor samen met de teamleider duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ ruzie maakt. Ouders worden op de hoogte gebracht en de fases van bestraffend treden in werking (zie bij consequenties). Dit is ook het moment om het pestprotocol actief in te zetten en het registratieformulier in te vullen. Bij iedere melding omschrijft de mentor 'de toedracht'. De mentor en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

*De mentor biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/ of externe deskundigen.

Consequenties

De mentor/ docent heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de mentor/docent een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De mentor/docent ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden). En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste.

De mentor neemt duidelijk een stelling in.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/ haar gedrag.

Fase 1:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste leerling uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in SOM en het registratieformulier. De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

Bij het aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het SMW, schoolbegeleidingsdienst, het CJG, wijkagent, HALT. Intern kunnen leerlingen worden aangemeld voor Rots en Watertraining of ART training.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerlingen tijdelijk in een andere klas te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. De leerplichtambtenaar en schoolinspecties worden daarvan op de hoogte gesteld en er volgt een aantekening in het leerlingendossier.

Begeleiding van de gepeste leerling

1. Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
2. Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor tijdens en na het pesten.
3. Huilen of heel boos worden is vaak juist een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
4. Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
5. De gepeste leerling in laten zien waarom een leerling pest.
6. Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil.
7. Sterke kanten van de leerling benadrukken.
8. Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/ beter opstelt.
9. Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
10. De gepeste leerling niet "over" beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester

1. Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen etc.).
2. Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
3. Excuses aan laten bieden.
4. In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
5. Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als de leerling wel pest – belonen (schouderklopje) als de leerling zich aan de regels houdt.
6. De leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
7. Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in de leerling; wat is de oorzaak van het pesten?
8. Zoeken van een sport of club; waar de leerling kan ervaren dat contact met andere leerlingen wel leuk kan zijn.
9. Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- *Een problematische thuissituatie*
- *Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)*
- *Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt*
- *Voortdurend met elkaar de competitie aangaan*
- *Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt*

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de mentor bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een teamsport.

- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het gewenste gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem gewenste gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Pesten via sociale media

Inleiding

Sociale media bieden de mogelijkheid om te laten zien dat je trots bent op je school en kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van Helinium. Van belang is te beseffen dat je met berichten op sociale media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen ook kunt schaden. Om deze reden vragen wij om bewust met de sociale media om te gaan. Essentieel is dat, net als in communicatie in de normale wereld, de onderwijsinstellingen en de gebruikers van sociale media de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen. Helinium vertrouwt erop dat zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met sociale media en heeft dit protocol opgezet om een ieder die bij Helinium betrokken is of zich daarbij betrokken voelt daarvoor richtlijnen te geven.

Uitgangspunten

1. Helinium onderkent het belang van sociale media.
2. Dit protocol draagt bij aan een goed en veilig school- en onderwijsklimaat.
3. Dit protocol bevordert dat de instelling, medewerkers, leerlingen en ouders op de sociale media communiceren in het verlengde van de missie en visie van Helinium en de reguliere fatsoensnormen. In de regel betekent dit dat we respect voor de school en elkaar hebben en iedereen in zijn waarde laten.
4. De gebruikers van sociale media dienen rekening te houden met de goede naam van de school en van een ieder die betrokken is bij de school.
5. Het protocol dient Helinium, haar medewerkers, leerlingen en ouders tegen zichzelf en anderen te beschermen tegen de mogelijke negatieve gevolgen van de sociale media.
6. Helinium hanteert als richtlijn de aangescherpte Wet op de privacy (AVG) in geval van pesten of misbruik via sociale media. Overleg en advies met de politie wat betreft het nut en noodzaak van melding en/of aangifte doen is onderdeel van eventuele actiepunten bij gebruik van dit protocol.

Doelgroep en reikwijdte

1. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan Helinium.
2. De richtlijnen in dit protocol hebben enkel betrekking op school-gerelateerde berichten of wanneer er een overlap is tussen school, werk en privé.

A. Voor alle gebruikers (medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers)

1. Het is medewerkers en leerlingen niet toegestaan om tijdens de lessen actief te zijn op sociale media tenzij door de schoolleiding respectievelijk medewerkers hiervoor toestemming is gegeven.
2. Het is niet toegestaan om informatie en/of foto's te delen via sociale media zonder uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene (n).
3. De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert op de sociale media.
4. Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten en uitlatingen voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
5. Het is voor betrokkenen niet toegestaan om foto-, film- en geluidsopnamen van school-gerelateerde situaties op de sociale media te zetten tenzij betrokkenen hier uitdrukkelijk toestemming voor plaatsing hebben gegeven.
6. Alle betrokkenen nemen de fatsoensnormen in acht. Als fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, zwartmaken of anderszins beschadigen) dan neemt Helinium passende maatregelen. Zie ook : *Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen*

B. Voor medewerkers tijdens werksituaties

1. Medewerkers hebben een bijzondere verantwoordelijkheid bij het gebruik van sociale media: privémeningen van medewerkers kunnen eenvoudig verward worden met de officiële standpunten van Helinium.
2. Indien een medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met Helinium, dient de medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van Helinium.
3. Als online communicatie dreigt te ontsporen dient de medewerker direct contact op te nemen met zijn/haar leidinggevende om de te volgen strategie te bespreken.
4. Bij twijfel of een publicatie in strijd is met deze richtlijnen neemt de medewerker contact op met zijn/haar leidinggevende.

C. Voor medewerkers buiten werksituaties

1. Het wordt medewerkers afgeraden om 'vrienden' te worden met leerlingen op sociale media.
2. Het is de medewerker toegestaan om school-gerelateerde onderwerpen te publiceren mits het geen vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie over de school, zijn medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en andere betrokkenen betreft. Tevens mag de publicatie de naam van de school niet schaden.

3. Indien de medewerker deelneemt aan een discussie die (op enigerlei wijze) te maken heeft met Helinium dient medewerker te vermelden dat hij/zij medewerker is van Helinium.

4. Indien de medewerker over Helinium publiceert dient hij/zij het bericht te voorzien van het bericht dat de standpunten en meningen in dit bericht de eigen persoonlijke mening zijn en los staan van eventuele officiële standpunten van Helinium. Verder meldt de medewerker dat hij of zij niet verantwoordelijk is voor de inhoud en uitlatingen van derden.

Sancties en gevolgen voor medewerkers en leerlingen

1. Medewerkers die in strijd handelen met dit protocol maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier.

2. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet;

3. Leerlingen en / of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.

4. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en / of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen welke variëren van waarschuwing, schorsing en verwijdering van school

5. Indien de uitlating van leerlingen, en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt zal door de directie aangifte bij de politie worden gedaan.

Registratieformulier Pesten t.b.v. het leerlingendossier

Datum melding:	<u>Melding gedaan door:</u>
1. Situatie?	Beknopte omschrijving van de feiten:
2. Is het pesten?	(Zie def. Pesten pag. 2)
3. Wie wordt/worden er gepest?	(naam/namen en klas/afd.)
4. Wie pest(en)?	(naam/namen en klas/afd.)
5. Zijn er anderen bij betrokken?	(naam/namen en klas/afd.)
6. Zijn de ouders op de hoogte?	Ja/nee en reden:
7. Plan van aanpak	(Zie vijfsporenbeleid pag.3)
8. Eerste evaluatie Datum:	Bevindingen:
9. Tweede evaluatie Datum:	Bevindingen:
10. Datum afronding/sluiten dossier	(Vaststellen en communiceren naar ouders team en directie)